

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

Titulus II. Magnanimitas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79369)

priam domum? sciebat, eum respicere peccatores, cum illis manducare: & cum se maximam peccatricem agnosceret, se indignam iudicavit, ut Christus sub tectum ejus intraret, & tantò beneficiò potiretur. 2. Quia publica peccatrix publicam elegit poenitentiam. Sylveira hic. q. 7.

Maria accepit libram unguenti nardi Pissi-

ci pretiosi. Joan. 12. 3. In Commentar. Cit. §. 3. Pisticum Græcè fidele significat, ut nardum veram, puram, & sinceram, ostendat fuisse: ex hac enim solum unguentum pretiosum conficiebatur; quod non esset alià admixtione corrupta. Escobar t. 2. Perf. Chr. l. 10. Vide plura. Lacrymæ. Poenitentia. Spes.

TITULUS II. MAGNANIMITAS.

§. I.

Symbola. Allegoria.

Exaltatio oculorum est dilatatio cordis, Prov. 21. 4. Per exaltationem oculorum aliqui accipiunt magnanimitatem: magnanimus enim, uti altam habet mentem, ita & altis oculis magna aspiciat, q. d. Magnanimitas, uti exaltat oculos, sic & dilatat cor; ut magna moliat, & ambiat. Cornelius hic.

Iustus, quasi leo, confidens absque terrore erit. Prov. 28. 1. Aptè iustus comparatur leoni: quia leo, ut dicitur Prov. 30. 30. fortissimus bestiarum, ad nullius pavebit occursum. Plinius l. 8. c. 36. invalidissimum urso caput, quod leoni fortissimum. Sic iustus omne robur habet in capite, id est, in mente, voluntate generosa, & amore Dei, armata &c. Id. hic.

Ferculum fecit sibi Rex Salomon. Cant. 3. 9. Ferculum est qualibet Sanctorum congregatio ad æternum convivium animas ferentium. Columne argenteæ, qui fortissimè operis exemplo alios portant, & luce prædicationis illuminant. Reclinatorium aureum, æternæ felicitatis fulgor; in qua reclinatur, & ab omni labore quiescit. Ascensus purpureus est: quia ad claritatem illius quietis non nisi per tribulationem venit. Idem hic.

Leo inclusus Lem: Angustus efferatur. Non minus sufficit orbis. Picinelli.

Sol inter nubila. Lem: Obstantia solvet. Idem. *Ignis. Lem: Nunquam deorsum.* Animi alti. Idem. *Heliotropium in Sole. Lem. Non inferiora secutus.* Idem.

§. II.

Magnanimitas vincit omnia.

Initium via bonæ; facere justitiam. Prov. 16. 5. q. d. Via ad virtutem non est speculatio, sed actio, & exercitium virtutis: sic enim humiliatio est via ad humilitatem, ait S. Bernardus, sicut lectio ad scientiam, passio ad patientiam. Hinc prudentes, cum quid ardui occurrit, mox id aggrediuntur, clausis quasi oculis mentis; nè ejus difficultate aspecta terreantur. Itaque primam difficultatis apprehensionem, quæ vehementissima est, superant: sicut agri pillulas, aliasque medicinas amaras, clausis oculis hauriunt &c. Cornelius hic.

Clamavit dicens: Domine, salvum me fac. Matth. 14. 30. Magnanimum primum Petrum undæ excipiunt; timentem mergere volunt, Sylveria hic.

Nihil arduum, nihil magnum est, magno viro:

nec timendum est ei quidquam difficile; cum soleat difficultas ex solo timore procedere. Blesensis ep. 87.

Cordi magno nihil est magnum. Idem ep. 127.

Est magnificentiæ proprietas, consummatio fortis inchoatorum: sicut ad magnanimitatem spectat aggressio considerata magnorum. Gerson. tr. 11. sup. Magnif.

§. III.

Magnanimitatis exempla.

Ex Veteri.

Invenit in ipso anno (sterilitatis) centuplum, Gen. 26. 12. & v. 22. *Profectus inde fodit alium puteum.* Nota constantiam, & magnanimitatem Isaac; qui fortiter fert invidorum insultus, eisque cedit; sed ita, ut seignior non efficiatur, quin alibi se, suæque, strenuè promoveat. Cornelius hic.

Surge, & transi Jordanem tu, & omnis populus tecum noli timere, quoniam tecum est Dominus Deus tuus &c. Jos. 1. 2. 9. Timor prohibetur, & animis rapidissimi trajectio imperatur. *Noli timere:* quasi hic timend' sit solum timor, & quidem; dum Josue audet, steterunt aquæ &c. In virtute nullus est labor, si laboris abcedat timor. Sæpe qui certamine essent victores, certaminis timore vincuntur. Naxera hic §. 29.

Da mihi montem istum? Jos. 14. 12. Magnanimus ipsis difficultatibus irritatur, & ad honestos labores accenditur. Caleb eas, præ cæteris, urbes petit, quæ difficiliores expugnata. Idem hic §. 38.

Irruit Spiritus Domini in Samson, & dilaceravit leonem. Judic. 14. 6. Leo est res ardua, ut gravis tentatio; quam instar Samsonis, invocato Dei Spiritu, animosè invadere, & superare, debemus. Occide hunc leonem; occisis amplius te non vexabit. Unde Job. 4. 10. 11. juxta Septuag. *myrmicoleon*, id est, formica-leo. Cornelius hic.

Immutavit ei Deus cor aliud. 1. Reg. 10. 9. q. d. Deus cor Saulis; quod, cum esset privatus, erat pusillum, abjectum, agreste, servile; jam, eò rege factò, fecit magnanimum, sublime, amplum, regale; ut nullis periculis cederet, nullos hostes metueret, nullum onus difficile sibi putaret. Ità Abulens. mutavit ei cor, quod antea erat parvum, & servile, in cor regale. Vatablus: immisit illi mentem aliam, & cor regium; sive regios spiritus. Theodoret. quoniam erat rusticus,

10.

Iolam sciens terram colere; cum ei manus imposita fuisset, dedit ei spiritum regium. Cornelius hic.

Ascendit Jonathas manibus, & pedibus reprensus. 1. Reg. 14. 13.

Non vales resistere Philisthæo isti nec pugnare adversus eum, quia, puer es. 1. Reg. 17. 33. Quid David? non suis viribus, sed Dei auxilio, fretus: *nunc vadam, inquit, & auferam opprobrium populi v. 36.* S. Basilius Seleuc. or. 15. quâ ratione à proposito certamine conatus es avertere, acrius, o rex, ad pugnam exacuisti: hic quidem bellator, ego verò belli inexpertus; quæ res animos mihi facit. Naxera in Jos. 14. §. 38.

Os quis mihi daret potum aqua &c. irruerunt ergo tres fortes &c. 2. Reg. 23. 15. Per hostiles enses irrumperere fuit opus, ut David potiretur affectu. Qui conatur magna, magnas difficultates perrumpat, est necesse. Id. ib. §. 35.

Et latitudinem cordis &c. 3. Reg. 4. 29. Latitudinem cordis vocat magnanimitatem; puta, cor regium, amplum, magnum. Cornelius hic.

Cum leonibus lussit, quasi cum agnis &c. Eccl. 47. 3. S. Sabbas Abb. sub vesperam ingressus cavernam, in qua leo suos alebat catulos, mandavit leoni, ut secum maneret; vel, si nollet, sibi locum cederet. Cessit leo, & cum catulis suis excessit in aliud spelæum. Ita habet ejus vita. Moraliter: viri magnanimi, & fortes, ludunt cum leonibus; quando occurrentes in via Dei, & virtutis, difficultates, persecutiones, obices quamvis arduos, heroicè illasi, & quasi ludibundi, superant, dicentes: omnia vincit amor. Id. hic.

Elephantis ostenderunt sanguinem uræ, & mori, ad acuendos eos in prælum. 1. Machab. 6. 34. ostensus sanguis aptior videbatur infirmandis animis, non acuendis: sanguis namque mortis testimonium, & stragis indicium. Imò acrius incitant; dum sanguinem elephantis ostendunt. Naxera in Jos. 14. §. 38.

Ex Novo, & Historicis.

Ubi est, qui natus est rex Judæorum? Matth. 2. 2. Quam certa, atque segura, interrogatio. Jam Romani legem tulerant, ut sub periculo mortis nemo aliquem regem vocaret sine eorum consensu. Fuit quoque præceptum, & Magis non ignotum; quòd, qui rege vivente, alium regem pronuntiat, aut adorat; punitur in sanguine. Quomodo ergo Magi audent vivente, & regnan-

te, Herode, in ejus præsentia, sine Romanorum consensu, regem alium profiteri? Procul dubiò istam eis audaciam puer natus influxit. Nondum viderant Christum; & jam parati erant mori pro Christo. Dionys. Carthuf. hic.

Petit corpus Jesu. Matth. 27. 58. Ex hoc facto summam Josephi constantiam, & fortitudinem, spectare licet. Parum enim aberat, quin vitam ipsam Christi causâ impenderet: quippe qui Judæorum omnium inimicitiam propter illum in se susciperet. Causam constantiam dat Marcus, & Lucas: *qui & ipse erat expectans regnum Dei.* Victor Antioch. in c. 15. Marci.

Exurgens abiit cum festinatione. Luc. 1. 39. ut ostendatur regalis animi magnanimitas; quæ nullâ montium asperitate, ut ab incepto desisteret, detineri potuit. S. Ambros. non ab studio asperitas montium; non ab officio prolixitas itineris, retardavit. Sylveira hic.

Querebat videre Jesum. Luc. 19. 3. Hic si staturâ pusillus, animò magnus erat; cum affectavit videre Jesum: argumentum nactus ex arte, atque studio, quod sibi natura negaverat. Simon Cass. l. 9. c. 48.

Omnia possum in eo, qui me confortat. Philipp. 4. 13. Quanta fiducia vox! quid? omnia possibile sunt innitenti super eum, qui omnia potest. Nihil omnipotentiam verbi clariorem reddit; quam quòd omnipotentes facit omnes, qui sperant in eo. S. Bernardus S. 25.

§. IV.

Motiva varia.

DE forti egressa est dulcedo. Judic. 14. 14. id est, mel dulcissimum. Nimirum leo à me occisus, præbuit mihi mel: ut significetur, actus heroicos meæ fortitudinis parituros mihi, & cuilibet alteri mirificam voluptatem, felicitatem, & gloriam. Cornelius hic.

Alios duodecim leunculos stantes &c. 2. Paral. 9. 19. In quolibet gradu ascensûs Salomonis erant duo leones hinc, & inde: sed hi leones, quia ficti erant, & sine vitâ, significant; quòd solùm timidos, & vecordes, impediunt. Brogmard, Dominium Christi.

A Domino dirigitur gressus viri. Prov. 20. 24. Fortis, & strenui qui magna, & ardua molitur: hunc enim Hebraicum Geber significat. Cornelius hic. Vide tit. Fiducia, Fortitudo.

TITULUS III. MAGNIFICUS.

§. I.

Magnitudo animi.

Parvulum occidit invidia. Job. 5. 2. Parvulus dicitur, qui terrena diligit; magnus, qui sola æterna quarit. Hugo Card. hic.

Exultavit ut gigas ad currendam viam; à summo caelo egresso ejus. Pl. 18. 6. 7. Sed nunquid Mars, Jupiter, Saturnus, altiori caelo? Richardus: egreditur à summo caelo; non locò, & vastitate; sed virtute, ac efficacitate. Sylveira c. 13. in Matth.

Vox Domini in magnificentia. Pl. 28. 4. Quia excitat ad magnifica, & heroica facinora; ut non tantum præcepta, sed etiam consilia, corde magnanimò exequamur. de Ponte in Cant. 2. p. 1. l. 5. §. 3.

Abstulit omnes magnificos meos. Thren. 1. 15. Id est magna facientes. Magnificus est, qui in omni opere, virtute, eligit, quod perfectius est: unde magnificentia est decus, & ornamentum, divinarum, humanarumque, omnium virtutum. S. Bonavent. hic.